

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ

вул. Смоленська, 6, м. Київ, 03057
тел./факс (044) 200-29-11, тел. 200-29-29
e-mail: info@kndise.gov.ua
web: http://kndise.gov.ua
код ЄДРПОУ 02883096

02.08.2018 №1998/18-45/7301/18-
53/16336/16338/18-72/16339/16340/18-71

На № _____ від _____

Окружний адміністративний суд міста
Києва
судді Маруліній Л.О.
вул. Болбочана Петра, 8, корпус 1,
м. Київ, 01051

Направляється висновок експертів за результатами проведення комплексної
судово-товарознавчої та судово-економічної експертизи №1998/18-45/7301/18-
53/16336/16338/18-72/16339/16340/18-71 від 02.08.2018р.

Додаток:

1. висновок на 17 арк.
2. акт здачі-приймання висновку – на 1 арк.
3. матеріали адміністративної справи №826/15038/17 в 1 томі на
151 арк. та додатково надані документи.

Директор інституту

О.Г. Рувін

Лукова, Маркіна, 200-29-42
Голова 200-29-28

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

КІЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
(КНДСЕ)

вул. Смоленська, 6, м. Київ, 03057
код ЄДРПОУ 02883096, тел: (044) 200 29 29, факс: (044) 200 29 11,
web: <http://kndise.gov.ua>, e-mail: info@kndise.gov.ua

Атестат НААУ від 15.01.2016 № 2Н1141
Сертифікат ДП «Укрметртестстандарт» від 14.07.2016 № ПТ-114/16
Сертифікат ФДМУ від 29.07.2016 № 573/16
Дійсний член Європейської мережі судово-експертних установ (ENFSI)

ВИСНОВОК ЕКСПЕРТІВ

*за результатами проведення
комплексної судово-товарознавчої та судово-економічної експертизи*

02.08.2018

№1998/18-45/7301/18-53/
16336/16338/18-72/16339/16340/18-71

ВСТУП

До Київського НДІ судових експертиз 18.01.2018 р. надійшла ухвала Окружного адміністративного суду міста Києва судді Л.О. Маруліної про призначення комплексної товарознавчої та економічної судової експертизи від 22.12.2017р. у адміністративній справі №826/15038/17.

Разом з ухвалою надано матеріали адміністративної справи №826/15038/17 в 1 томі на 151арк., а саме:

- адміністративний позов до Окружного адміністративного суду міста Києва від 17.11.2017 р. про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити дії. Позивач: Громадська організація «Енергійна країна», відповідач: Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг;

- завірена копія статуту Громадської організації «Енергійна країна»;

- завірена копія Виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Громадська організація «Енергійна країна»;

- відзив НКРЕКП на адміністративний позов від 20.12.2017 №450/15-17;

- лист Антимонопольного комітету України від 21.09.2015 р. № 128-29/02-9647 Про надсилання рекомендацій;
- рекомендації Антимонопольного комітету України від 17.09.2015 р. № 12-к адресованих НКРЕКП щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
- повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» від 18.11.2015 р.;
- аналіз регуляторного впливу до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» від 18.11.2015 р.;
- повідомлення про повторне оприлюднення проекту регуляторного акта постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» від 28.01.2016 р.;
- аналіз регуляторного впливу до проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» від 28.01.2016 р.;
- лист Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.02.2016 р. № 01/13-1568 про погодження без зауважень проекту Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження Порядку формування та затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»;
- лист Антимонопольного комітету України від 24.02.2016 №128-06/02-1870 щодо проекту нормативно-правового акту;
- завірена копія листа Державної регуляторної служби України від 29.02.2016 р. № 1147/0/20-16 про погодження проекту постанови НКРЕКП;
- лист урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини від 15.03.2016 № 1637/3569-0-26-16/12.0.1 про надання висновку щодо відповідності положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини постанови НКРЕКП від 03.03.2016 р. №289;
- лист Міністерства юстиції України від 24.03.2016 р. № 3568-0-26-16/10.1 щодо повернення нормативно-правового акт після державної реєстрації;
- презентація НКРЕКП «Механізм формування оптової ринкової ціни, процедура розгляду. Особливості визначення граничної ціни вугілля»;
- Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на електроенергію, що відпускається населенню» від 26.02.2015 р. №220;
- інші матеріали справи (ухвали, рішення, листи, постанови).

[Handwritten signatures and initials]

На вирішення експертизи поставлені питання:

1. Які були середні оптові ринкові ціни енергетичного вугілля марок А, Г, Д, ДГ, П, ПС в березні - грудні 2016 року, січні - листопаді 2017 року, яке закуповувалось українськими тепловими електростанціями (по кожному місяцю окремо)?

2. Чи підтверджується документально економічна обгрунтованість прийняття постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»?

3. Чи є економічно обгрунтованою формула визначення ціни енергетичного вугілля при розрахунку прогнозної ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, яка міститься в постанові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»?

4. Чи підтверджується документально використання визначеної постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» формули визначення ціни енергетичного вугілля при розрахунку прогнозної ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками?

5. Чи призвело використання визначеної постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» формули визначення ціни енергетичного вугілля при розрахунку прогнозної ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, до необгрунтованого збільшення вартості електричної енергії за період березень 2016 - листопад 2017 року?

6. Чи були завдані збитки державі та/або ДП «ЕНЕРГОРИНОК» та/або споживачам та/або іншим суб'єктам господарювання внаслідок прийняття Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг постанови від 03.03.2016 № 289 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»? Якщо так, то в яких розмірах?

Перше питання вирішується судово-товарознавчою експертизою.

Друге-шосте питання вирішуються судово-економічною експертизою.

Проведення дослідження доручено комісії експертів:

Голова комісії - Лукова Ольга Степанівна - заступник завідувача лабораторії економічних досліджень КНДІСЕ, судовий експерт першого кваліфікаційного класу, яка має вищу економічну освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», кваліфікацію судового експерта за спеціальностями: 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності», 11.2 «Дослідження документів про економічну діяльність підприємств і організацій», 11.3 «Дослідження документів фінансово-кредитних операцій», (свідоцтво № 338-14, видане ЕКК КНДІСЕ, дійсне до 28.03.2019 року), стаж експертної роботи з 2003 року;

Члени комісії:

- Маркіна Оксана Олександрівна - завідувач відділу досліджень бухгалтерського та податкового обліку та звітності лабораторії економічних досліджень КНДІСЕ, судовий експерт вищого кваліфікаційного класу, яка має вищу економічну освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», кваліфікацію судового експерта за спеціальностями: 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності», 11.2 «Дослідження документів про економічну діяльність підприємств і організацій», 11.3 «Дослідження документів фінансово-кредитних операцій» (свідоцтво №339-14, видане ЕКК КНДІСЕ, дійсне до 28.03.2019р.), стаж експертної роботи з 2002 року;

- Голова Інна Георгіївна - завідувач відділу товарознавчих досліджень та досліджень об'єктів інтелектуальної власності лабораторії автотехнічних, товарознавчих та спеціальних видів досліджень, судовий експерт першого кваліфікаційного класу, яка має вищу економічну та товарознавчу освіту та спеціальну освіту в галузі інтелектуальної власності другого рівня за ступенем «магістра», кваліфікацію судового експерта за спеціальністю: 12.1 «Визначення вартості обладнання, сировини, машин та споживчих товарів», 13.6. «Дослідження, пов'язані з комерційними (фірмовими) найменуваннями, торговельними марками (знаками для товарів і послуг), географічними зазначеннями», 13.9. «Економічні дослідження у сфері інтелектуальної власності», 13.4. «Дослідження, пов'язані з промисловими зразками», стаж експертної роботи з 2003 року, (свідоцтво № 45-11 від 27.06.2012, видане ЕКК КНДІСЕ, дійсне до 29.05.2022; свідоцтво № 482-16 від 27.04.2016, видане ЕКК КНДІСЕ, дійсне до 27.04.2021; свідоцтво № 483-16 від 27.04.2016, видане ЕКК КНДІСЕ, дійсне до 27.04.2021, свідоцтво № 601-17 від 29.05.2017, видане ЕКК КНДІСЕ, дійсне до 29.05.2022);

- Петренко Наталія Броніславівна - головний судовий експерт відділу досліджень бухгалтерського та податкового обліку та звітності лабораторії

економічних досліджень КНДІСЕ, судовому експерту II кваліфікаційного класу, яка має вищу економічну освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», кваліфікацію судового експерта за спеціальностями: 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності», 11.2 «Дослідження документів про економічну діяльність підприємств і організацій», 11.3 «Дослідження документів фінансово-кредитних операцій», (свідоцтво Міністерства юстиції України № 1057 від 27.11.06 р. дійсне до 27.11.09 р., яке, за рішенням ЦЕКК від 18.12.09 р. за № 38 продовжено до 18.12.12 р., яке за рішенням ЦЕКК від 14.12.12 р. за № 24 продовжено до 14.12.15 р., яке за рішенням ЦЕКК від 19.02.16 р. за № 36 продовжено до 19.02.19 р.), стаж експертної роботи з 2000 року.

- Проскура Катерина Петрівна – старший судовий експерт, яка має вищу економічну освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», доктор економічних наук, доцент, професор кафедри аудиту КНЕУ ім. В.Гетьмана, має кваліфікацію судового експерта за спеціальностями: 11.1. «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності», 11.2. «Дослідження документів про економічну діяльність підприємств», 11.3. «Дослідження документів фінансово-кредитних операцій» (свідоцтво від 02.10.2015 року №1777, видане Міністерством юстиції України, дійсне до 02.10.2018 року), стаж експертної роботи з 2015 року;

- Максименко Тетяна Олексіївна - судовий експерт, яка має вищу економічну освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», кваліфікацію судового експерта за спеціальностями: 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності», 11.2 «Дослідження документів про економічну діяльність підприємств і організацій», 11.3 «Дослідження документів фінансово-кредитних операцій» (свідоцтво № 1712 від 12.12.2014 року, видане Міністерством юстиції України, дійсне до 15.12.2020 року), досвід експертної роботи з 2014 року.

Судові експерти попереджені про кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивого висновку та за відмову без поважних причин від виконання покладених на них обов'язків за ст.ст. 384, 385 Кримінального кодексу України:

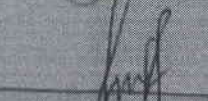

О.С. Лукова

І.Г. Голова

Н.Б. Петренко

О.О. Маркіна

К.П. Проскура

Т. О. Максименко

Попереднім вивченням наданих матеріалів встановлено недостатність документів, тому 07.03.2018 р. судовими експертами заявлено клопотання про надання додаткових матеріалів, необхідних для виконання експертизи, а саме:

- детальну (постатейну) калькуляцію собівартості (ціни) енергетичного вугілля про розрахунок прогнозної ціни, яка міститься в постанові НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» з посиланням на первинні документи, на підставі яких формувалися статті витрат, що складають ціну енергетичного вугілля;
- економічно обґрунтований розрахунок кожної статті витрат, що формують ціну енергетичного вугілля при розрахунок прогнозованої ринкової ціни, яка міститься в постанові НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» з посиланням на первинні документи;
- договірну документацію та первинні документи, що підтверджують понесені витрати, що формують собівартість (ціну) енергетичного вугілля при розрахунок прогнозної ціни, яка міститься в постанові НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»;
- інші документи, що економічно обґрунтовують ціну енергетичного вугілля при розрахунок прогнозної ціни, яка міститься в постанові НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»;
- детальну (постатейну) калькуляцію собівартості (ціни) електричної енергії при розрахунок прогнозної ціни, яка міститься в постанові в постанові НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» з посиланням на первинні документи, на підставі яких формувалися статті витрат, що складають ціну електричної енергії;
- економічно обґрунтований розрахунок кожної статті витрат, що формують ціну електричної енергії при розрахунок прогнозної ціни, яка міститься в постанові в постанові НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» з посиланням на первинні документи;
- договірна документація та первинні документи, що підтверджують понесені витрати, що формують собівартість (ціну) електричної енергії при розрахунок прогнозної ціни, яка міститься в постанові НКРЕКП №289 від

[Handwritten signatures]

03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»;

- інші документи, що економічно обґрунтовують ціну електричної енергії при розрахунку при розрахунку прогнозованої ціни, яка міститься в постанові в постанові НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії»;

- економічне обґрунтування зростання ціни електричної енергії при розрахунку прогнозованої ціни, яка міститься в постанові в постанові НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» з посиланням на первинні документи;

- фінансову звітність з примітками ДП «Енергоринок» за 2016-2017 роки;

- детальний розрахунок завданих збитків державі та/або ДП «Енергоринок» та/або споживачам та/або іншим суб'єктам господарювання внаслідок прийняття постанови НКРЕКП №289 від 03.03.2016 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії».

У відповідь на клопотання 27.04.2018р. та 24.07.2018р. до КНДІСЕ надійшли документи, серед яких:

- Угода про асоціацію між Україною та Європейським союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами;
- Меморандум про економічну і фінансову політику;
- протокол наради з питання визначення граничної ціни на вугільну продукцію, затверджений Міністром енергетики та вугільної промисловості України І.Насалік 30.03.2018р.;
- постанова НКРЕКП №721 від 28 квітня 2016 року «Про затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни на II - IV квартали 2016 року»;
- постанова НКРЕКП №1178 від 24 червня 2016 року «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 28 квітня 2016 року №721»;
- постанова НКРЕКП №2326 від 20 грудня 2016 року «Про затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни на 2017 рік»;
- постанова НКРЕКП №337 від 23 березня 2017 року «Про внесення зміни до постанови НКРЕКП від 20 грудня 2016 року №2326»;

- постанова НКРЕКП №1513 від 28 грудня 2017 року «Про затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни на 2018 рік»;
- презентація НКРЕКП «Формування оптово-ринкової ціни електричної енергії. Деталізація ключових параметрів на 2017 рік»;
- аналіз порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії;
- Структура тарифу на передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами Державного підприємства «Національна енергетична компанія «Укренерго» на 2017 рік;
- Прогнозний баланс електроенергії об'єднаної електроенергетичної системи України на 2017 рік;
- Пояснення НКРЕКП від 10.04.2018р. №179/15-18;
- Пояснювальна записка до проекту постанови «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 28.04.2016р. №721»;
- Подання на відкрите засідання Комісії 25.04.2016р. щодо затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни;
- Листи Антимонопольного комітету України від 21.09.2015р. №128-29/02-9647, 24.02.2016р. №128-06/02-1870;
- Лист Ради Оптового ринку електричної енергії України від 29.01.2015р. №85.

Клопотання задоволено частково, експертиза виконується за наявними у матеріалах справи та наданих додатково документах.

20.04.2018 на адресу Торгово-промислової палати України, ДП «Держзовнішінформ», ДП «Укрпромзовнішекспертиза» було направлено запити щодо надання цінової інформації.

07.05.2018 на адресу КНДІСЕ від першого Віце-президента Торгово-промислової палати України Непран М.І. надійшов лист № 1367/08.1-7.1 від 27.04.2018 щодо надання «Інформаційно-аналітичних матеріалів щодо цін на енергетичне вугілля на українському та міжнародному ринках за результатами роботи, проведеної на запит Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) від 05.12.2017р. № 12621/28.2/7-17.

25.07.2018 на адресу ДП «Держвуглепостач» та відділу фінансового планування та аналізу у вугільно-промисловому комплексі Департаменту економіки та фінансів Міністерства енергетики та вугільної промисловості було направлено запити щодо надання цінової інформації.

[Handwritten signatures and stamps]

01.08.2018 на адресу КНДІСЕ надійшов лист № 13.4-вих/49-18 від 01.08.2018 директора Департаменту економіки та фінансів Міністерства енергетики та вугільної промисловості з ціною інформацією щодо об'єктів дослідження.

При проведенні судової товарознавчої експертизи використовувалися наступні інформаційні джерела:

Нормативні акти та методики експертних досліджень

1. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12.07.2001 за № 2658-III (зі змінами та доповненнями).
2. Закон України від 21.06.2012 за № 5007-VI «Про ціни та ціноутворення» (зі змінами та доповненнями).
3. Постанова КМ України від 10.12.2003 за № 1891 «Про затвердження Методики оцінки майна».
4. Постанова КМ України від 10.09.2003 за № 1440 «Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав».

Рекомендована науково-технічна та довідкова література, інші інформаційні джерела.

5. Інтернет-джерела:

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=245183238, <https://www.ukrrudprom.ua>, <http://uaea.com.ua>.

При проведенні судово-економічної експертизи використовувалися наступні нормативні акти:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003, № 435-IV.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. за № 436-IV.
3. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» № 3659-12 від 26.11.1993р.
4. Закон України «Про захист економічної конкуренції» № 2210-III від 11.01.2001р.
5. Закон України «Про електроенергетику» № 575/97-ВР від 16.10.1997р.
6. Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» від 22.09.2016 № 1540-VIII.
7. Правила оптового ринку електричної енергії України, погоджені постановою НКРЕ від 09.08.2012р. №1028, затверджені Протоколом Ради Оптового ринку електричної енергії України від 28.05.2012р. №8.
8. Указ Президента України від 10 вересня 2014 року №715 «Про затвердження Положення про Національну комісію, що здійснює державне

регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку і «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за №336/22868.

10. Інструкція про організацію та проведення контрольних заходів щодо фінансово-господарської діяльності на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери управління Міністерства вугільної промисловості України та щодо яких Міністерство здійснює корпоративне управління від 08.06.2007р. № 200, затверджена наказом Міністерства вугільної промисловості України.

11. Порядок проведення внутрішнього аудиту, затверджений наказом Національного агентства України з питань державної служби від 14.01.2013р. №6.

12. Порядок формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії, затверджений Постановою НКРЕКП від 23.03.2016р. №289.

ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження проведено на базі системного підходу вивчення економічних відносин між учасниками ринку електроенергії. В процесі дослідження використано метод економічного аналізу складових формування прогнозної ціни продажу електричної енергії в оптовий ринок електричної енергії.

Враховуючи взаємозв'язок другого-шостого питань дослідження за ними об'єднано.

Громадською організацією «Енергійна Країна» до Окружного адміністративного суду міста Києва подано адміністративний позов, у якому громадська організація вважає, що Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, зобов'язана переглянути формулу Роттердам+, у зв'язку з її необґрунтованістю. Позивач вважає, що НКРЕКП у цьому питанні здійснює бездіяльність, чим порушує права та законні інтереси громадян України. У позові Громадська організація «Енергійна Країна» просить:

- визнати протиправною бездіяльність Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних

послуг щодо не перегляду формули розрахунку прогнозної ціни продажу електричної енергії в оптовий ринок електричної енергії України виробниками, які працюють за ціновими заявками оптової ринкової ціни електроенергії, затвердженої постановою НКРЕ від 03.03.2016р. №289;

- зобов'язати Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг затвердити нову формулу розрахунку прогнозної ціни продажу електричної енергії в оптовий ринок електричної енергії України виробниками, які працюють за ціновими заявками оптової ринкової ціни електроенергії на підставі середніх ринкових цін на вугілля в Україні.

(а.с.5-11)

По першому питанню

Товарознавча експертиза (судовий експерт Голова І.Г.)

Об'єктом оцінки є енергетичне вугілля марок А, Г, Д, ДГ, П, ПС.

Визначення вартості об'єкту дослідження та його ідентифікація проводилась шляхом вивчення матеріалів, наданих на дослідження та цінової інформації, що міститься у відкритих джерелах та у відповідях, що надані на запити експерта. Огляд об'єктів дослідження не проводився, оскільки визначення вартості проводиться на минулу дату.

За результатами вивчення законодавчих актів та нормативної бази встановлено наступне.

У відповідності до Національного стандарту № 1 (ПКМУ № 1440 від 10.09.2003) – ринкова вартість – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу [1].

Для проведення оцінки майна застосовуються такі основні методичні підходи:

- витратний;
- дохідний;
- порівняльний.

Визначення ринкової вартості об'єкта оцінки можливе із застосуванням усіх методичних підходів у разі наявності необхідної інформації.

Витратний підхід ґрунтується на врахуванні принципів корисності і заміщення.

Витратний підхід передбачає визначення поточної вартості витрат на відтворення або заміщення об'єкта оцінки з подальшим коригуванням їх на суму зносу (знецінення).

Основними методами витратного підходу є метод прямого відтворення та метод заміщення.

Метод прямого відтворення полягає у визначенні вартості відтворення з подальшим вирахуванням суми зносу (знецінення).

Метод заміщення полягає у визначенні вартості заміщення з подальшим вирахуванням суми зносу (знецінення).

За допомогою методів прямого відтворення та заміщення визначається залишкова вартість заміщення (відтворення).

Дохідний підхід базується на врахуванні принципів найбільш ефективного використання та очікування, відповідно до яких вартість об'єкта оцінки визначається як поточна вартість очікуваних доходів від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки, включаючи дохід від його можливого перепродажу.

Основними методами дохідного підходу є пряма капіталізація доходу та непряма капіталізація доходу (дисконтування грошового потоку). Вибір методів оцінки при цьому залежить від наявності інформації щодо очікуваних (прогнозованих) доходів від використання об'єкта оцінки, стабільності їх отримання, мети оцінки, а також виду вартості, що підлягає визначенню.

Порівняльний підхід ґрунтується на врахуванні принципів заміщення та попиту і пропонування. Порівняльний підхід передбачає аналіз цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки.

Для визначення ринкової вартості об'єкта оцінки у матеріальній формі із застосуванням порівняльного підходу інформація про подібне майно повинна відповідати таким критеріям:

– умови угод купівлі-продажу або умови пропонування щодо укладення таких угод не відрізняються від умов, які відповідають вимогам, що висувуються для визначення ринкової вартості;

– продаж подібного майна відбувся з дотриманням типових умов оплати;

– умови на ринку подібного майна, що визначали формування цін продажу або пропонування, на дату оцінки істотно не змінилися або зміни, які відбулися, можуть бути враховані.

Основними елементами порівняння є характеристики подібного майна за місцем його розташування, фізичними та функціональними ознаками, умовами продажу тощо. Коригування вартості подібного майна здійснюється шляхом

додавання або вирахування грошової суми із застосуванням коефіцієнта (відсотка) до ціни продажу (пропонування) зазначеного майна або шляхом їх комбінування.

Відповідно до листа №13.4-ВИХ/49-18 від 01.08.2018 директора департаменту економіки і фінансів Міністерства енергетики та вугільної промисловості України Угрюмової С. «Підприємства вугільної галузі не належать до природних монополій, і відповідно до ст. 11 Закону України «Про ціни і ціноутворення» [2] використовуються вільні ціни, що встановлюються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін, - ціни на вугільну продукцію не регулюються.»

Для встановлення вартості об'єкту дослідження експертом використано порівняльний методичний підхід. Дохідний методичний підхід експертом не застосовувався, оскільки на дату визначення вартості відсутні економічно обґрунтована величина доходів від володіння та використання енергетичного вугілля. Витратний методичний підхід не застосовувався, оскільки на дату складання висновку відсутня необхідна інформація.

Експертом проведено маркетингове дослідження ринку з метою ідентифікації пропозицій до продажу (завершених угод) щодо придбання вугілля енергетичного марок А, Г, Д, ДГ, П, ПС за період 2016-2017 роки включно. В результаті якого, у відкритих джерелах інформації не виявлено інформації щодо оптової вартості вугілля вказаних марок.

Відповідно до листа №13.4-ВИХ/49-18 від 01.08.2018 директора департаменту економіки і фінансів Міністерства енергетики та вугільної промисловості України Угрюмової С. «вугледобувні підприємства галузі, що належать до сфери управління Міністерства та знаходяться на території підконтрольній Україні не виробляють вугільну продукцію сорту А, Д, П, ПС.»

Отже, в матеріалах, які надійшли у відповідь на запит експерта не міститься інформації щодо ринкової оптової ціни вугілля енергетичного марок А, Д, П, ПС на вказаний у питанні ухвали період.

«За висновками Антимонопольного комітету України, значна частка енергетичного вугілля реалізується в межах суб'єктів господарювання, пов'язаних між собою відносинами контролю, на думку Антимонопольного комітету, ринок вугілля в Україні, а отже й середня ціна на ньому, відсутні (п. 15, 16 висновків с. 114 Звіту про результати комплексного дослідження ринків електричної енергії та енергетичного вугілля, схваленого АМКУ 01.06.2016, протокол №40).

Отже, встановити які були середні оптові ринкові ціни енергетичного вугілля марок А, Д, П, ПС в березні - грудні 2016 року, січні - листопаді 2017 року, яке закуповувалось українськими тепловими електростанціями (по кожному місяцю окремо) неможливо.

Разом з тим, за наявною інформацією у відкритих джерелах, перелік яких наведено у вступній частині Висновку та виходячи з даних, які надані у відповідь на запити експерта, встановлено зокрема наступне.

За інформацією Всеукраїнської енергетичної асамблеї (<http://uaea.com.ua>) «середня ціна реалізації продукції вугледобувних підприємств за 10 місяців 2016 року склала 1151 грн/т, що на 946 грн/т менше ніж собівартість виробництва.»

Відповідно до листа №13.4-ВИХ/49-18 від 01.08.2018 директора департаменту економіки і фінансів Міністерства енергетики та вугільної промисловості України Угрюмової С. середня ціна продукції відвантаженої на енергетику підприємствами Міненерговугілля, які знаходяться на території України становила:

Марка «Г», «Г1», «Г2»

Березень 2016 року – 1061,22 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Квітень 2016 року – 1097,79 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Травень 2016 року – 1053,99 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Червень 2016 року – 1025,03 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Липень 2016 року – 1017,90 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Серпень 2016 року – 1158,27 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Вересень 2016 року – 1242,50 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Жовтень 2016 року – 1280,68 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Листопад 2016 року – 1284,77 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Грудень 2016 року – 1224,58 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Січень 2017 року – 1457,15 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Лютий 2017 року – 1597,41 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Березень 2017 року – 1587,79 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Квітень 2017 року – 1732,85 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Травень 2017 року – 1839,16 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Червень 2017 року – 2101,50 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Липень 2017 року – 1917,32 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Серпень 2017 року – 1931,21 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Вересень 2017 року – 2066,02 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Жовтень 2017 року – 2049,45 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

(Handwritten signatures)

Листопад 2017 року – 2237,57 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Марка «ДГ»

Березень 2016 року – 1189,06 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Квітень 2016 року – 1150,80 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Травень 2016 року – 1169,76 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Червень 2016 року – 1157,79 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Липень 2016 року – 1139,27 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Серпень 2016 року – 1288,78 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Вересень 2016 року – 1268,19 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Жовтень 2016 року – 1237,84 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Листопад 2016 року – 1298,72 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Грудень 2016 року – 1286,37 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Січень 2017 року – 1513,53 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Лютий 2017 року – 1540,61 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Березень 2017 року – 1517,24 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Квітень 2017 року – 1584,40 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Травень 2017 року – 1873,22 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Червень 2017 року – 1979,20 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Липень 2017 року – 1847,20 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Серпень 2017 року – 1754,88 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Вересень 2017 року – 2022,17 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Жовтень 2017 року – 2046,62 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Листопад 2017 року – 2254,45 грн. без ПДВ та витрат на транспортування.

Одночасно слід зазначити, що Міністерством енергетики та вугільної промисловості України були затверджені граничні ціни на вугільну продукцію для державних підприємств.

З 1 квітня 2017 року – 2000,00 грн./т без ПДВ та витрат на транспортування при середній калорійності українського вугілля газової групи 5200 Ккал для ГК ТЕС та ТЕЦ. (протокол наради від 31.03.2017).

З 1 вересня 2017 року – 2200,00 грн./т без ПДВ та витрат на транспортування при середній калорійності українського вугілля газової групи 5200 Ккал для ГК ТЕС та ТЕЦ. (протокол наради від 30.08.2017).

З 01 листопада 2017 року – 2425,00 грн. без ПДВ та витрат на транспортування при середній калорійності українського вугілля газової групи 5200 Ккал для ГК ТЕС та ТЕЦ (протокол наради від 26.10.2017).

За інформацією «Інформаційно-аналітичних матеріалів щодо цін на енергетичне вугілля на українському та міжнародному ринках за результатами роботи, проведеної на запит Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) від 05.12.2017р. № 12621/28.2/7-17» у 2017 році сформувались такі ціни на товарну вугільну продукцію:

Грудень 2017 року – 2313,77 грн./т (при середній собівартості 2830,82грн/т)

Листопад 2017 року – 2272,26 грн./т (при середній собівартості 2534,22грн/т)

Жовтень 2017 року – 2070,15 грн./т (при середній собівартості 2627,98грн/т)

Вересень 2017 року – 2095,75 грн./т (при середній собівартості 2654,83грн/т)

Серпень 2017 року – 1948,62 грн./т (при середній собівартості 2670,07грн/т)

Липень 2017 року – 1925,98 грн./т (при середній собівартості 2498,73грн/т)

Червень 2017 року – 2043,10 грн./т (при середній собівартості 2988,78грн/т)

Квітень 2017 року – 1716,50 грн./т (при середній собівартості 3159,67грн/т)

Березень 2017 року – 1 652,19 грн./т (при середній собівартості 2 775,57грн/т)

Лютий 2017 року – 1703,58 грн./т (при середній собівартості 2510,31грн/т)

Січень 2017 року – 1308,12 грн./т (при середній собівартості 3235,89грн/т).

Таким чином, за наявною у експерта інформацією середня вартість вугільної продукції на території України складала:

Березень 2016 року – 1125,14 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Квітень 2016 року – 1124,30 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Травень 2016 року – 1111,88 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Червень 2016 року – 1091,41 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Липень 2016 року – 1078,59 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Серпень 2016 року – 1223,53 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Вересень 2016 року – 1255,35 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Жовтень 2016 року – 1259,26 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

За інформацією «Інформаційно-аналітичних матеріалів щодо цін на енергетичне вугілля на українському та міжнародному ринках за результатами роботи, проведеної на запит Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) від 05.12.2017р. № 12621/28.2/7-17» у 2017 році сформувались такі ціни на товарну вугільну продукцію:

Грудень 2017 року – 2313,77 грн./т (при середній собівартості 2830,82грн/т)

Листопад 2017 року – 2272,26 грн./т (при середній собівартості 2534,22грн/т)

Жовтень 2017 року – 2070,15 грн./т (при середній собівартості 2627,98грн/т)

Вересень 2017 року – 2095,75 грн./т (при середній собівартості 2654,83грн/т)

Серпень 2017 року – 1948,62 грн./т (при середній собівартості 2670,07грн/т)

Липень 2017 року – 1925,98 грн./т (при середній собівартості 2498,73грн/т)

Червень 2017 року – 2043,10 грн./т (при середній собівартості 2988,78грн/т)

Квітень 2017 року – 1716,50 грн./т (при середній собівартості 3159,67грн/т)

Березень 2017 року – 1 652,19 грн./т (при середній собівартості 2 775,57грн/т)

Лютий 2017 року – 1703,58 грн./т (при середній собівартості 2510,31грн/т)

Січень 2017 року – 1308,12 грн./т (при середній собівартості 3235,89грн/т).

Таким чином, за наявною у експерта інформацією середня вартість вугільної продукції на території України складала:

Березень 2016 року – 1125,14 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Квітень 2016 року – 1124,30 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Травень 2016 року – 1111,88 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Червень 2016 року – 1091,41 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Липень 2016 року – 1078,59 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Серпень 2016 року – 1223,53 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Вересень 2016 року – 1255,35 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Жовтень 2016 року – 1259,26 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Листопад 2016 року – 1291,75 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Грудень 2016 року – 1255,48 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Січень 2017 року – 1433,99 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Лютий 2017 року – 1609,75 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Березень 2017 року – 1586,25 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Квітень 2017 року – 1691,65 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Травень 2017 року – 1850,51 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Червень 2017 року – 2056,32 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Липень 2017 року – 1901,95 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Серпень 2017 року – 1891,48 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Вересень 2017 року – 2062,49 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Жовтень 2017 року – 2053,92 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Листопад 2017 року – 2250,46 грн. без ПДВ та витрат на транспортування.

По другому – шостому питаннях

*Економічна експертиза (Судові експерти: Лукова О.С., Маркіна О.О.,
Петренко Н.Б., Проскура К.П., Максименко Т.О.)*

На ринку ЄС питання електроенергетики регулюються Директивою 2009/72/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13 липня 2009р. щодо загальних правил для внутрішнього ринку електроенергії та Постановою №714/2009 Європейського парламенту та Ради від 13 липня 2009р. про умови доступу до мережі транскордонного обміну електроенергією.

Україна, у відповідності до договору про членство в Енергетичному Співтоваристві та угоди про асоціацію з ЄС, має низку міжнародних зобов'язань, серед яких: забезпечення прозорості та недискримінаційності економічних відносин на енергетичних ринках.

Статтею 11 Закону України «Про електроенергетику» від 16 жовтня 1997 року №575/97-ВР (зі змінами і доповненнями) (надалі Закон) визначено, що органом державного регулювання діяльності в електроенергетиці є національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП).

НКРЕКП, регулює діяльність суб'єктів природних монополій у сфері електроенергетики та господарюючих суб'єктів, які діють на суміжних ринках, а також виконує інші функції відповідно до законодавства.

Відповідно до статті 12 Закону «Про електроенергетику», одним із основних завдань НКРЕКП, є забезпечення проведення цінової та тарифної

політики в електроенергетиці в межах повноважень, визначених законодавством.

Антимонопольним комітетом України проведено дослідження ринків електричної енергії України та енергетичного вугілля, розглянуто заяви ТОВ «ДТЕК Східенерго», ПАТ «ДТЕК Західенерго» від 24.06.2015 № 17/1358 та від 27.07.2015 р. №17/1655, заяву ТОВ «Техноінвест» від 04.09.2015 б/н про порушення НКРЕКП, законодавства про захист економічної конкуренції, та надані НКРЕКП такі рекомендації:

- розробити і затвердити порядок формування прогнозованої оптової ринкової ціни з урахуванням, у тому числі, граничної ціни системи та умовно-постійних витрат суб'єктів господарювання, що здійснюють виробництво електричної енергії на теплоелектростанціях;

- розробити та затвердити порядок формування граничної ціни системи.

Основні аргументи Антимонопольного комітету України:

- оптовий ринок електроенергії характеризується високим рівнем адміністративного впливу, який значною мірою впливає на можливість виробників конкурувати між собою за обсяги випущеної електроенергії;

- оптова ринкова ціна знаходиться під значним адміністративним впливом;

- при розрахунку прогнозованої оптової ринкової ціни використовується Прогнозний баланс електричної енергії по Об'єднаній енергетичній системі України, який затверджується Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, прогнози обсяги відпуску електричної енергії в оптовий ринок електричної енергії України, показники затвердженого Міненерговугілля Прогнозного балансу електроенергії, палива та витрат генеруючих компаній ТЕС на відповідний період, який, у свою чергу, враховує затвержені Міненерговугілля Прогнозний баланс електричної енергії по Об'єднаній енергетичній системі України та Прогнозний баланс палива. Крім того, враховується сума дотацій, що надається енергопостачальним компаніям для покриття збитків від постачання електроенергії окремим групам споживачів, що мають фіксовані (пільгові) тарифи. При цьому, нормативно-правовий акт, яким би визначався порядок (методика) розрахунку НКРЕКП прогнозованої оптової ринкової ціни, на момент проведення Антимонопольним комітетом України дослідження, відсутній;

- застосування НКРЕКП дотацій енергопостачальним компаніям для покриття збитків від постачання електроенергії окремим групам споживачів, що мають фіксовані (пільгові) тарифи, може призвести до ущемлення інтересів окремих гру споживачів;

- згідно з Правилами оптового ринку електроенергії, одним з елементів

механізму, який безпосередньо впливає на розрахунок ціни за відпущену електроенергію для виробників, які працюють за ціновими заявками, є гранична ціна системи, яка визначається за ціною найдорожчого із включених до заданого графіка навантаження маневрених блоків виробників, які працюють за ціновими заявками, у кожному періоді розрахункової доби. Гранична ціна системи є ціною, за якою нараховується платіж за відпущену електроенергію усім блокам виробників, які працюють за ціновими заявками. Для недопущення зростання платежів за електроенергію для генеруючих компаній ТЕС Правилами оптового ринку електроенергії передбачено застосування обмеження – граничної ціни системи. При цьому, нормативно-правовий акт, яким би визначався порядок (методика) розрахунку НКРЕКП обмеження граничної ціни системи, на момент проведення дослідження Антимонопольним комітетом України, відсутній;

- за наявних умов НКРЕКП, встановлюючи тарифи для виробників, які не працюють за ціновими заявками, з одного боку, та обмеження граничної ціни системи для виробників, які працюють за ціновими заявками, з іншого боку, за умови недопущення значного відхилення фактичної оптової ціни електроенергії від прогнозованої оптової ціни електроенергії, міг суттєво впливати на стан конкуренції між виробниками електричної енергії та на умови придбання та реалізації електричної енергії на оптовому ринку електроенергії.

У своїх рекомендаціях Антимонопольний комітет України дійшов до висновку, що бездіяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо невжиття заходів з розроблення і прийняття нормативно-правових актів, щодо встановлення порядку та/або методики формування прогнозованої оптової ринкової ціни та порядку та/або методики формування граничної ціни системи, містить ознаки порушення, передбаченого частиною першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу влади, які призводять до спотворення конкуренції на Оптовому ринку електричної енергії України. Керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, Антимонопольним комітетом України надано НКРЕКП рекомендації розробити і затвердити порядок формування прогнозованої оптової ціни та граничної ціни системи.

(а.с.76-84)

Оскільки рекомендації органів Антимонопольного комітету України є обов'язковими для розгляду органами й особами, яким вони надані, НКРЕКП

зобов'язана розробити і затвердити порядок формування оптової ринкової ціни та граничної ціни електричної енергії.

08.10.2015 року НКРЕКП на відкритому засіданні прийнято рішення щодо затвердження відповідних змін до Плану діяльності НКРЕКП з підготовки проектів регуляторних актів на 2015 рік, про що винесено постанову від 08.10.2016р. № 2546.

05.11.2015 року на відкритому засіданні НКРЕКП прийнято рішення, яким схвалено проект Постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії», який був офіційно оприлюднений на офіційному веб-сайті НКРЕКП www.nere.gov.ua в мережі Інтернет для отримання зауважень і пропозицій. За результатами розгляду отриманих зауважень та пропозицій сторін НКРЕКП, до проекту Постанови та 28.01.2016 р. внесено відповідні зміни, з урахуванням яких, вказаний Проект Постанови НКРЕКП був повторно оприлюднений на офіційному сайті НКРЕКП www.nere.gov.ua.

(а.с.85-97)

Крім того, проект Постанови був направлений на погодження до Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Антимонопольного комітету України та Державної регуляторної служби України. Після отримання погодження:

- від Міністерства енергетики та вугільної промисловості України - лист від 15.02.2016р. № 01/13-1568,
- від Антимонопольного комітету України - лист від 24.02.2016р. № 128-06/02-1870,
- від Державної регуляторної служби України - лист від 29.02.2016р. №1147/0/20-16.

03.03.2016р. на відкритому засіданні НКРЕКП затверджений Порядок формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії №289 (надалі – Порядок №289). Інформацію про прийняття Постанови «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» було оприлюднено на сайті НКРЕКП.

(а.с.98-99)

Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини від 15.03.2016 р. № 1637/3569-0-26-16/12.0.1 надано висновок щодо відповідності Порядку №289 положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини.

(а.с.103-104)

Згідно з наказом Міністерства юстиції України від 23.03.2016р. №428/28558, Порядок №289 зареєстровано Міністерством юстиції України, як нормативно-правовий акт (лист Міністерства юстиції України від 24.03.2016 р. №3568-0-26-15/10.1), та 30.03.2016р. опубліковано в газеті «Урядовий кур'єр» в.№ 60 (5680).

(а.с.105)

Враховуючи, що проект двічі оприлюднювався для отримання пропозицій і рекомендацій від усіх зацікавлених осіб, то розробка, обговорення та прийняття Порядку №289 відбувались відкрито.

Слід зазначити, що завчасне опублікування всіх регулюючих заходів, офіційних методик/процедур для ознайомлення всіх учасників ринку електроенергії передбачено нормами Директиви 2009/72/ЄС від 13 липня 2009 року.

Враховуючи вищевикладене, прийняття постанови НКРЕКП №289 від 03.03.2016р. «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» обгрунтовано Директивою 2009/72/ЄС від 13 липня 2009 року, договором про членство України в Енергетичному Співтоваристві, угодою про асоціацію України з ЄС, Рекомендаціями Антимонопольного комітету України від 17.09.2015р. №12-рк, а також затверджено Міністерством енергетики та вугільної промисловості.

Порядок №289 визначає механізм формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії, процедуру її затвердження та перегляду, а також застосовується НКРЕКП при формуванні та затвердженні прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії та поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність із виробництва та постачання електричної енергії.

Відповідно до п. 2.3 Порядку №289, прогнозована оптова ринкова ціна формується, виходячи з вартості електричної енергії, яка закуповується OPE у виробників, з урахуванням вартості імпортованої електроенергії, витрат на диспетчеризацію та утримання магістральних та міждержавних електромереж, платежу за послуги ДП «Енергоринок», платежів виробникам на реконструкцію та модернізацію енергетичного обладнання, прогнозного обсягу акцизного податку, платежів для компенсації втрат від здійснення постачання електричної енергії за регульованим тарифом, платежів виробникам на виконання законодавчих актів та урядових рішень.

Тобто, механізм визначення прогнозованої оптової ринкової ціни базується на принципі покриття всіх витрат, пов'язаних з виробництвом, закупівлею (імпортом), транспортуванням електроенергії, обслуговуванням і функціонуванням оптового ринку електроенергії, що відповідає вимогам Директиви 2009/72/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13 липня 2009р. щодо загальних правил для внутрішнього ринку електроенергії та Постанови №714/2009 Європейського парламенту та Ради від 13 липня 2009р. про умови доступу до мережі транскордонного обміну електроенергією.

В матеріалах справи наявна презентація НКРЕКП «Механізм формування оптової ринкової ціни, процедура розгляду. Особливості визначення граничної ціни на вугілля», у якій наведені передумови, недоліки відсутності Порядку №289 та мета впровадження:

1. Передумови:

- відсутність нормативно-правового акту, який би визначав процедуру формування, затвердження та перегляду Комісією прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії;

- рекомендації Антимонопольного комітету від 17.09.2015 №12-рк щодо необхідності розробки зазначеного Порядку.

2. Недоліки відсутності порядку:

- відсутність прогнозованості цін на електричну енергію;
- відсутність взаємозв'язку з цінами на енергетичні ресурси;
- премія/дисконт до міжнародних цін на енергетичні ресурси 2000-2015 роки призвела до штучного субсидіювання або недофінансування галузі.

3. Мета: визначення порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії, вдосконалення процедури формування та затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії.

Основними складовими оптової ринкової ціни визначено:

- вартість е/е, яка закуповується ОРЕ у виробників (АЕС, ГЕС, ВЕС, СЕС, малі ГЕС, біомаса, біогаз);

- платіж ДП «НЕК «Укренерго» (витрати на диспетчеризацію та утримання магістральних та міждержавних електромереж);

- платежі для компенсації втрат від здійснення постачання е/е за регульованим тарифом;

- платежі виробникам на реконструкцію та модернізацію енергетичного обладнання;

- вартість е/е, яка закуповується ОРЕ у виробників, що працюють за ціновими заявками (ТЕС);

- платіж за послуги ДП «Енергоринок»;

[Handwritten signatures and stamps]

- прогнозний обсяг акцизного податку;
- платежі Виробникам на виконання законодавчих актів та урядових рішень.

(а.с.106-110)

Однією із складових прогнозованої оптової ринкової ціни є ціна натурального палива, яка пунктом 3.1 Порядку №289 визначається за формулою:

$$Ц^{нп}_к = Ц^{він} + Ц^{вт}, \text{ де}$$

$Ц^{нп}_к$ - ціна натурального палива (вугілля, газ, мазут)

$Ц^{він}$ - індикативна ціна вугілля, яка визначається на підставі середньої ринкової ціни на європейському ринку (на основі середніх індексів API2 на умовах CIF в основних портах Західної Європи Амстердам - Роттердам - Антверпен) за 12 місяців, що передують місяцю встановлення прогнозованої оптової ринкової ціни, яка розраховується з урахуванням середньозваженого курсу на міжбанківському ринку (на час встановлення офіційного курсу гривні), оприлюдненого на офіційному веб-сайті Національного банку України на дату проведення розрахунку, та приводиться у відповідність до визначеної в прогнозній структурі палива теплових електростанцій на відповідний період, розрахованої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, відповідно до прогнозного балансу електричної енергії ОЕС України, калорійності вітчизняного вугілля;

$Ц^{вт}$ - ціна транспортування вугілля.

В свою чергу ціна транспортування вугілля визначається за формулою:

$$Ц^{вт} = Ц^{фр} + Ц^{пер} + Ц^{ал}, \text{ де}$$

$Ц^{фр}$ - середня вартість доставки вугілля з портів Амстердам - Роттердам - Антверпен до українського порту за 12 місяців, що передують місяцю встановлення прогнозованої оптової ринкової ціни, що формується на підставі даних, зібраних від державних органів виконавчої влади, відповідальних за моніторинг цін, або на підставі даних, що публікуються у відповідних друкованих виданнях;

$Ц^{пер}$ - середня вартість транспортування вугілля із судна на склади українських портів за 12 місяців, що передують місяцю встановлення прогнозованої оптової ринкової ціни, що формується на підставі даних,

зібраних від державних органів виконавчої влади, відповідальних за моніторинг цін, або на підставі даних, що публікуються у відповідних друкованих виданнях;

Ц^м – вартість транспортування вугілля залізничним транспортом територією України, розрахована на основі даних за 12 місяців, що передують місяцю розрахунку та затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни, за даними форми 1-НКРЕ (з урахуванням витрат на транспортування) та з урахуванням прогнозу її зростання у розрахунковому періоді, наданого публічним акціонерним товариством «Українська залізниця», грн/т.

Тобто, з економічної точки зору формула є обґрунтованою, оскільки передбачає покриття витрат на придбання енергетичного вугілля, що відповідає п.2 ст.12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» від 21.06.2012р. №5007-УІ, про те, що «державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації))».

Отже, формула визначення ціни енергетичного вугілля є економічно обґрунтованою для розрахунку прогнозованої ціни і платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, у відповідності до постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» №289 від 03.03.2016.

Як слідує з вищевикладеного, на ціну енергетичного вугілля при розрахунку прогнозованої ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, впливають індикативна ціна та вартість транспортування енергетичного вугілля.

У поясненнях НКРЕКП від 10.04.2018, наданих Окружному адміністративному суду міста Києва (вх.№40252 11.04.2018р.), зазначено, що визначення індикативної (граничної) ціни вугілля за імпортом паритетом обумовлено нестачею енергетичного вугілля антрацитової групи, що виникла внаслідок припинення його постачання з підприємств, розташованих у непідконтрольних уряду України районах Донецької та Луганської областей, та необхідністю імпортування енергетичного вугілля.

(додатково надані документи)

Індикативні ціни - це різновид фіксованих цін, що встановлюються державними органами влади на основі дійсних цін, які склалися на даний товар на ринку експорту та імпорту на момент здійснення експортної (імпоротної) операції з урахуванням умов доставки і умов здійснення розрахунків.

[Handwritten signatures and stamps]

Індикативні ціни переглядаються один раз на місяць і обов'язкові до публікації до п'ятого числа поточного місяця в газеті «Урядовий кур'єр». Індикативні ціни вводяться з метою стабілізації валютних надходжень, запобігання антидемпінговим розслідуванням, недопущення недобросовісної конкуренції та регулювання цін експортно-імпортних операцій.

Гранична ціна на вугілля стала формуватися на основі ціни (індекс API 2), яка формується в результаті торгів (вже відбулися) на біржі в Роттердамі, разом з вартістю транспортування цього вугілля на внутрішній ринок (так звана формула «Роттердам плюс доставка»).

Індекс API2 – є середньою ціною на енергетичне вугілля, що поставляється до регіону АРА (Амстердам – Роттердам – Антверпен). Прив'язка індикативної ціни вугілля в Україні до «середньої ринкової ціни на європейському ринку» відповідає пункту 1.7 статті 4 Закону України від 21.06.2012 № 5007-VI «Про ціни і ціноутворення», згідно з яким основним напрямом державної цінової політики є забезпечення «орієнтації цін внутрішнього ринку товарів на рівень цін світового ринку». Вибір індексів API2 на умовах CIF в основних портах Західної Європи (Амстердам-Роттердам-Антверпен), як бази для розрахунку індикативної (граничної) ціни вугілля, обумовлений тривалим періодом їх застосування (протягом 20 років), широким колом учасників енергетичних ринків в Європі, що підтверджено дослідженням незалежного міжнародного цінового агентства Argus Media (<https://www.argusmedia.com/ru/methodology/key-prices/api-2-coal>).

Індекс API2 коригується на калорійність вугілля в Україні відповідно до даних Міністерства енергетики та вугільної промисловості. Основні принципи і положення щодо визначення ціни на енергетичне вугілля відповідно до його калорійності та технологічної цінності встановлює Методика формування ціни на енергетичне вугілля виходячи з його калорійності та енергетичної цінності.

(додаткові документи)

Врахування в Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії індикативної ціни енергетичного вугілля на основі середніх індексів API2 на умовах CIF в основних портах Західної Європи (Амстердам-Роттердам-Антверпен) за 12 місяців, що передують місяцю встановлення прогнозованої оптової ринкової ціни та ціни транспортування вугілля, надає можливість виробникам електроенергії здійснювати імпорт вугілля з-за кордону, враховуючи його дефіцит на внутрішньому ринку України, що є доцільним і економічно обґрунтованим (<https://www.argusmedia.com/ru/methodology/key-prices/api-2-coal>).

Включення НКРЕКП транспортної складової до формули обчислення ціни енергетичного вугілля, що є складовою прогнозованої оптової ціни

електроенергії, співпадає з підходом, зазначеним Міненерговугілля у законопроекті «Про ринок вугільної промисловості», зокрема, що в основі визначення ринкового індикатору ціни вугілля у сегменті енергетичного вугілля використовується середньозважена ціна, що, у тому числі, складається і з ціни потенційного імпорту енергетичного вугілля з урахуванням витрат на доставку на митну територію України (в т.ч. витрат на перевантаження в порту).

(додаткові документи)

Пунктом 3.1 Порядку №289 визначено, що прогнозна ціна продажу електричної енергії в ОРЕ Виробниками, які працюють за ціновими заявками, розраховується за формулою:

$$\text{Ц}_{\text{пз}}^{\text{р}} = \frac{(\text{Д}^{\text{упв}}_{\text{р}} + \text{Д}^{\text{п}}_{\text{р}}) \times \left(1 + \frac{\text{п}}{100}\right)}{\text{Е}^{\text{пз}}_{\text{р}}} \quad \text{де}$$

$\text{Д}^{\text{упв}}_{\text{р}}$ - умовно-постійні витрати на розрахунковий період Виробників, які працюють за ціновими заявками, грн.;

При цьому жодним нормативним документом не передбачено документального підтвердження показника «умовно-постійні витрати», його норм або обмежень.

$\text{Д}^{\text{п}}_{\text{р}}$ - прогнозована вартість палива, яке буде витрачене Виробниками, які працюють за ціновими заявками, у розрахунковому періоді на виробництво електричної енергії, грн.;

п - норма прибутку для виробників електричної енергії (далі - Виробник), які працюють за ціновими заявками, на розрахунковий період, яка забезпечує прибуткову діяльність з виробництва електричної енергії, %;

При цьому жодним нормативним документом не передбачено норм або обмежень показника «норма прибутку для виробників електричної енергії».

$\text{Е}^{\text{пз}}_{\text{р}}$ - обсяг продажу електричної енергії в ОРЕ Виробниками, які працюють за ціновими заявками, МВт·год;

В свою чергу умовно-постійні витрати на розрахунковий період Виробників, які працюють за ціновими заявками $\text{Д}^{\text{упв}}_{\text{р}}$, розраховуються наступним чином:

$$\text{Д}^{\text{упв}}_{\text{р}} = \text{Д}^{\text{упвф}} \times \left(1 + \frac{\text{ЩВр}}{100}\right)$$

$D_{упвф}$ - фактичні умовно-постійні витрати Виробників, які працюють за ціновими заявками, на основі даних за 12 місяців, що передують місяцю розрахунку та затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни, за даними форми 6-НКРЕ-енерговиробництво (квартальна) «Звіт про ліцензовану діяльність суб'єктів господарювання з виробництва електричної та теплової енергії», затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, від 04 жовтня 2012 року №1257, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 26 жовтня 2012 року за №1791/22103 (із змінами), грн.;

$ІШВр$ - прогнозний індекс цін виробників промислової продукції на розрахунковий період відповідно до прогнозу економічного і соціального розвитку України та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України, що затверджується Кабінетом Міністрів України, %;

Прогнозована вартість палива, яке буде витрачене Виробниками, які працюють за ціновими заявками, у розрахунковому періоді на виробництво електричної енергії $D_{р}^{п}$ розраховується за окремою формулою:

$$D_{р}^{п} = \frac{Ц_{упе} \times b \times E_{пзр}}{1000}$$

$Ц_{упе}$ - середньозважена ціна умовного палива на виробництво електричної енергії, грн/т умовного палива;

b - питомі витрати умовного палива, згідно з визначеними витратами у прогнозній структурі палива теплових електростанцій на відповідний період, розрахованій центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, відповідно до прогнозного балансу електричної енергії по об'єднаній енергетичній системі України (далі - ОЕС України). У разі відсутності визначених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, витрат - на основі звітних даних за 12 місяців, що передують місяцю розрахунку та затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни, за даними форми 1-НКРЕ (місячна) «Звіт про використання палива ліцензіатом з виробництва електричної та теплової енергії», затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, від 04 жовтня 2012 року №1257, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 26 жовтня 2012 року за №1791/22103 (із змінами), г. у. п./кВт·год (далі - форма 1-НКРЕ);

$E_{пзр}$ - обсяг продажу електричної енергії в ОРЕ Виробниками, які працюють за ціновими заявками, МВт·год;

В свою чергу середньозважена ціна умовного палива на виробництво електричної енергії $Ц_{упе}$ розраховується наступним чином:

[Handwritten signatures and text at the bottom of the page]

$$\Pi^{уме} = \sum_k \left(\frac{\Pi_k^{ум}}{K_k^Q} \times \frac{\Gamma_k^e}{100} \right)$$

де

k - вид натурального палива (вугілля, газ, мазут), підрядковий індекс - вид натурального палива (вугілля, газ, мазут), підрядковий індекс

$\Pi_k^{ум}$ - ціна натурального палива (вугілля, газ, мазут)

K_k^Q - калорійний еквівалент переведення натурального палива в умовне, відносні одиниці;

Γ_k^e - відсоток використання умовного палива на виробництво електроенергії, розрахований на основі прогнозної структури палива теплових електростанцій на відповідний період, розрахованої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, відповідно до прогнозного балансу електричної енергії по ОЕС України. У разі відсутності прогнозної структури палива теплових електростанцій - на основі звітних даних за 12 місяців, що передують місяцю розрахунку та затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни, за даними форми І-НКРЕ, %.

З травня 2016 року, з набранням чинності норм Порядку №289, затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни відбувається шляхом прийняття відповідних постанов, а саме:

№721 від 28 квітня 2016 року «Про затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни на II - IV квартали 2016 року» (набрала чинності з 01 травня 2016 року), якою затверджено на II - IV квартали 2016 року прогнозовану оптову ринкову ціну електричної енергії з розбивкою на квартали:

II квартал (травень та червень) - 1236,98 грн за 1 МВт·год (без ПДВ);

III квартал - 1358,83 грн за 1 МВт·год (без ПДВ);

IV квартал - 1490,63 грн за 1 МВт·год (без ПДВ).

№1178 від 24 червня 2016 року «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 28 квітня 2016 року № 721» (набрала чинності з 01 липня 2016 року), а саме:

1) в абзаці третьому цифри «1280,28» замінити цифрами «1358,83»;

2) в абзаці четвертому цифри «1318,69» замінити цифрами «1490,63».

№2326 від 20 грудня 2016 року «Про затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни на 2017 рік» (набрала чинності з 01 січня 2017 року), затверджено на 2017 рік прогнозовану оптову ринкову ціну електричної енергії на рівні 1353,66 грн за 1 МВт·год (без ПДВ) з розбивкою на квартали:

I квартал - 1341,57 грн за 1 МВт·год (без ПДВ);

II квартал - 1341,57 грн за 1 МВт·год (без ПДВ);

[Handwritten signatures and marks]

III квартал - 1365,72грн. за 1 МВт·год (без ПДВ);

IV квартал - 1365,72грн. за 1 МВт·год (без ПДВ).

№337 від 23 березня 2017 року «Про внесення зміни до постанови НКРЕКП від 20 грудня 2016 року №2326» (набрала чинності з 01 квітня 2017 року), а саме:

Затвердити на 2017 рік прогнозовану оптову ринкову ціну електричної енергії на рівні 1353,66грн. за 1 МВт·год (без ПДВ) з розбивкою на квартали:

I квартал - 1341,57грн. за 1 МВт·год (без ПДВ);

II квартал - 1341,57грн. за 1 МВт·год (без ПДВ);

III квартал - 1365,72грн. за 1 МВт·год (без ПДВ);

IV квартал - 1365,72грн. за 1 МВт·год (без ПДВ).

№1513 від 28 грудня 2017 року «Про затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни на 2018 рік», якою затверджено на 2018 рік прогнозовану оптову ринкову ціну електричної енергії на рівні 1561,99грн. за 1 МВт·год (без ПДВ) з розбивкою на квартали:

I квартал - 1495,46грн. за 1 МВт·год (без ПДВ);

II квартал - 1586,69грн. за 1 МВт·год (без ПДВ);

III квартал - 1586,69грн. за 1 МВт·год (без ПДВ);

IV квартал - 1586,69грн. за 1 МВт·год (без ПДВ).

НКРЕКП на офіційному сайті (<http://www.nerc.gov.ua>) розміщено інформацію щодо деталізації ключових параметрів при формуванні ціни на електроенергію, а саме: вартість палива на міжнародних ринках, зміни курсів валют, інфляція цін виробників, заробітна плата промисловості, ефект структури виробництва, прогнозний баланс електроенергії, прогнозні обсяги відпуску електроенергії, прогнозна структура палива, якою визначаються питомі витрати умовного палива та калорійність вугілля, яке буде використане для виробництва електричної енергії, що свідчить про використання формули визначення ціни енергетичного вугілля при розрахунку прогнозної ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, встановленої Порядком №289.

Враховуючи вищевикладене, використання формули, що визначена Порядком №289, для визначення ціни енергетичного вугілля у розрахунку прогнозної ціни і платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, підтверджується.

Так як формула визначення ціни енергетичного вугілля, при розрахунку прогнозної ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, яка міститься в постанові НКРЕКП «Про

[Handwritten signatures]

затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» №289 від 03.03.2016 є економічно обґрунтованою, то будь-яка обґрунтована зміна індикативної ціни енергетичного вугілля призводить до обґрунтованої зміни вартості електричної енергії.

Щодо встановлення збитків, завданих державі та/або ДП «ЕНЕРГОРИНОК», та/або споживачам, та/або іншим суб'єктам господарювання, слід зазначити.

Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за №336/22868, збитком є перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

За економічною суттю збитки – це зменшення вартості майна юридичної чи фізичної особи в результаті вибуття або перевищення витрат цієї особи над отриманими нею доходами, в свою чергу юридичні збитки – зменшення вартості (втрата) майна в результаті протиправного порушення права.

Збитками є грошова оцінка понесених втрат, що заподіяв боржник, а саме:

✓ витрати, зроблені управненою стороною, втрата або пошкодження її майна, а також не одержані нею доходи, які управнена сторона одержала б у разі належного виконання зобов'язання або додержання правил здійснення господарської діяльності другою стороною (ст. 224 «Господарський кодекс України» від 16.01.2003р. за №436-IV);

✓ втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки); доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене (упущена вигода) (ст. 22 «Цивільний кодекс України» від 16.01.2003р. №435-IV).

✓ незаконні грошові або матеріальні витрати, проведені на підконтрольних об'єктах, втрата або пошкодження майна, а також неодержані доходи, які вони одержали б, якби зобов'язання були виконані боржником у межах терміну позовної давності (Міністерство вугільної промисловості України (2), Наказ «Про затвердження Інструкції про організацію та проведення контрольних заходів щодо фінансово-господарської діяльності на

[Handwritten signatures]

підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери управління Міністерства вугільної промисловості України та щодо яких Міністерство здійснює корпоративне управління» від 08.06.2007 р. № 200);

✓ незаконні грошові та матеріальні витрати, втрата або пошкодження майна, а також не одержані доходи, які реально могли бути одержані, якщо б зобов'язання були виконані боржником (Національне агентство України з питань державної служби, Наказ «Про затвердження Порядку проведення внутрішнього аудиту» від 14.01.2013 № 6).

Крім того, для встановлення розміру збитків необхідно дослідити всю господарську діяльність юридичних/фізичних осіб за певний період з метою визначення суми витрат, що перевищує суму доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати, що не відноситься до завдань економічної експертизи, а є прерогативою аудиторської служби, так як у розділі III «Економічна експертиза» Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998р. №53/5 (із змінами та доповненнями) зазначено, що проведення ревізійних дій (визначення експертами-економістами будь-яких економічних показників без попереднього проведення документальних перевірок фінансово-господарської діяльності суб'єктом контролю) не належить до завдань економічної експертизи.

Враховуючи вищевикладене, питання встановлення збитків державі та/або ДП «ЕНЕРГОРИНОК» та/або споживачам та/або іншим суб'єктам господарювання внаслідок прийняття Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг постанови від 03.03.2016 № 289 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» не належить до завдань економічної експертизи.

При цьому, дослідженням встановлено, що формула визначення ціни енергетичного вугілля при розрахунку прогнозованої ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, та Порядок №289, яким вона встановлена, є обґрунтованими.

ВИСНОВКИ

По першому питанню

1125,14 грн. без ПДВ та витрат на транспортування,
 1125,14 грн. без ПДВ та витрат на транспортування,
 Березень 2016 року
 Квітень 2016 року

Травень 2016 року – 1111,88 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Червень 2016 року – 1091,41 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Липень 2016 року – 1078,59 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Серпень 2016 року – 1223,53 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Вересень 2016 року – 1255,35 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Жовтень 2016 року – 1259,26 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Листопад 2016 року – 1291,75 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;

Грудень 2016 року – 1255,48 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Січень 2017 року – 1433,99 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Лютий 2017 року – 1609,75 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Березень 2017 року – 1586,25 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Квітень 2017 року – 1691,65 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Травень 2017 року – 1850,51 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Червень 2017 року – 2056,32 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Липень 2017 року – 1901,95 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Серпень 2017 року – 1891,48 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Вересень 2017 року – 2062,49 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Жовтень 2017 року – 2053,92 грн. без ПДВ та витрат на транспортування;
 Листопад 2017 року – 2250,46 грн. без ПДВ та витрат на транспортування.

Судовий експерт

І.Г.Голова

По другому питанню

Прийняття постанови НКРЕКП №289 від 03.03.2016р. «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» обґрунтовано Директивою 2009/72/ЄС від 13 липня 2009 року, договором про членство України в Енергетичному Співтоваристві, угодою про асоціацію України з ЄС, Рекомендаціями Антимонопольного комітету України від 17.09.2015р. №12-рк, а також затверджено Міністерством енергетики та вугільної промисловості.

По третьому питанню

Формула визначення ціни енергетичного вугілля є економічно обґрунтованою для розрахунку прогнозованої ціни з платежу виробникам, які працюють за ценовими зв'язками, відповідності до постанови НКРЕКП «Про

затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» №289 від 03.03.2016.

По четвертому питанню

Використання формули визначення ціни енергетичного вугілля при розрахунку прогнозованої ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, визначеної Порядком №289, підтверджується.

По п'ятому питанню

Так як формула визначення ціни енергетичного вугілля при розрахунку прогнозованої ціни та платежу виробникам, які працюють за ціновими заявками, яка міститься в постанові НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» №289 від 03.03.2016, є економічно обґрунтованою, то будь-яка обґрунтована зміна індикативної ціни енергетичного вугілля призводить до обґрунтованої зміни вартості електричної енергії.

По шостому питанню

Питання встановлення збитків державі та/або ДП «ЕНЕРГОРИНОК» та/або споживачам та/або іншим суб'єктам господарювання внаслідок прийняття Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг постанови від 03.03.2016 № 289 «Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії» не належить до завдань економічної експертизи з підстав, викладених у дослідницькій частині висновку.

Судові експерти:

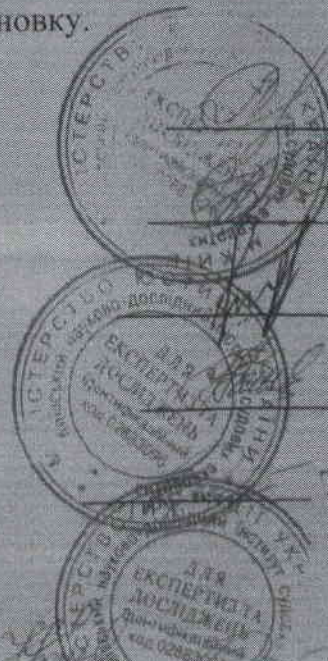
О.С. Лукова

О.О. Маркіна

К.П. Проскура

Н.Б. Петренко

Т. О. Максименко

Примітка. Разом з цим висновком повертаються матеріали адміністративної справи №826/15038/17 в 1 томі на 151 арк. та додатково надані документи.

Судові експерти:

О.С. Лукова

О.О. Маркіна

І.Г. Голова

К.П. Проскура

Н.Б. Петренко

Т. О. Максим

Початковий
судовий експерт
Олександр Іванович
Степанюк
Судовий експерт
Тетяна Олександрівна
Максим